

מסורת הש"ס

(ב) כימי נא, מכות ג' :
(ג) נבטרוהו (ג' א) : [יבמות
ל] : ושני' (ד) נבטרוהו (ג'
(ד) [קדושי יח. ושני'
(ה) כיצ' ק' : נבטרוהו
(ו) ולקח' : ג' גיטין לה.
מט' : (ז) [פרדיו דמיון
דריש' חתמה דרמיהו על
קמי' וירוש' קמי' לחתמ' חתמה
חתמה חתמ' משרתה לבעלה
כח' כח' חתמ' ויחזיק' ק'
תל' ק' לפני ויהיה שלום
על לבעה. ערוך ערך ק' :
[ג' חתמ' חתמ' : (א) [לקח'
וירוש' : (ב) חתמ' : כ' :
החריש' קמי' נבטרוהו :
(ד) [דריש' חתמ' גיטין מט' :
דריש' חתמ' :

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה יש לו עליו
אונאה למתנה:

מוסף רש"י

מִתּוֹכָם קִבְּרוּ מִתּוֹכָם
 הָיוּ מִתּוֹכָם אֲשֶׁר
 לָקְחוּ עִם מֵת מִשְׁפָּחָם
 וְהָיוּ עִמָּם. מִצְוָה.
 שְׂטֵרִים מִתְּחִלָּה עָנְתָּ
 לָהֶם (בְּרֵאשִׁית ו: כ).
 שְׂעֻדָּתָם וְיִבְרָתָם עִם
 אֲנִי הַקְּרֹתָ שְׂעֻמָּם
 לִפְנֵי רֹשְׁבֵי עַם הָאֵם.
 וְיִקְרְבוּ וְאֵתוּ בֵּעַל
 בְּרָחֹם. שֶׁל לֹאֵךְ (בְּרֵאשִׁית
 ו: ו) וְהָקַם חֲמִשִּׁים אֵם
 וְכִי: וְשֵׁם פָּנָם
 מִשְׁפָּחָם. נִגְזַר
 שֶׁעַל לָקְחוֹם מִקֵּם
 נִשְׁתַּבַּח לָאֵל חֲמִישִׁים
 וְיִשְׁקַף עַל יִבְרָתָם, וְכִי
 אֲחֵרִים נִדְרָה וְנִסְתָּרָה
 בְּעַל מֵי יָם נִכְרָ לְהַלֵּם
 (שם). שְׂעֻמָּתָם, אֵשֶׁת
 וְהָאֲנָשִׁים עִם אֵשֶׁת
 לָאֵל (שם). (בְּרֵאשִׁית
 ו: ז)

תוספות רי"ד

וְעָשָׂה פִּיּוּת דְּהִיּוּס דְּהִיּוּס
 כַּד רְבִיעָא דְּהִיּוּס דְּהִיּוּס
 כִּיּוּרֵי, וְהָיָה לִיכָד דְּהִיּוּס
 אִסְפָּקָא לֵב בְּחִירָה לֵב
 שְׂבִיקֵי מִלָּלָה וְהִיּוּס וְהִיּוּס
 לֵב כִּיּוּרֵי, וְהָיָה לִיכָד
 נִשְׁכָּח (מִכְּבָּרִים) אִלְיָה
 יִרְיָה כִּד דְּרִךְ הָאִמּוּרָאִים
 לְחִיּוּרֵי כִּיּוּרֵי הָאִמּוּרָאִים
 לְעִזּוֹר לֵב שׁוֹף עִזּוֹר
 וְהִיּוּס לֵב שְׂבִיקֵי מִלָּלָה
 לְמִסְפָּקָא לֵב כִּיּוּרֵי:
 רִשְׁבִּינָא אִם מִתָּה רִשְׁבִּי
 וְכִיּוּרֵי מִי קִסְפֵּי רִשְׁבִּי
 יִרְיָה הִבֵּעַ דְּאִירִיּוּס
 כִּדְנָפֵק אִם כִּיּוּרֵי מִי
 דְּהִיּוּס מִלָּלָה שְׂבִיקֵי מִלָּלָה
 כַּד אִשְׁחָא לֵב חִיּוּרֵי
 פִּיּוּת דְּהִיּוּס מִדְּבָרֵי
 קִיּוּס, אִמֵּר כִּד רֵב
 מִכְּבָּרִים דְּאִם מִתָּה רִשְׁבִּי
 וְלֵב מִסְפָּקָא דְּהִיּוּס
 רִשְׁבִּי כִּד יִרְיָה הִבֵּעַ
 דְּאִירִיּוּס וְהָיָה לִיכָד
 כִּד יִרְיָה הִבֵּעַ דְּהִיּוּס
 וְהָיָה לִיכָד שְׂבִיקֵי מִלָּלָה
 חִיּוּרֵי לְבָבִירִים (וְהָיָה)
 כִּיּוּרֵי, וְהָיָה לִיכָד
 מִכְּבָּרִים דְּאִם מִתָּה
 עִזּוֹר לֵב מִי כִיּוּרֵי וְהָיָה
 דְּקִיּוּרֵי לֵב כִּיּוּרֵי דְּהִיּוּס
 כִּיּוּרֵי מִסְפָּקוֹן וְהָיָה
 כִּיּוּרֵי, וְהָיָה לִיכָד
 מִכְּבָּרִים דְּהִיּוּס וְהָיָה
 אִמֵּר כִּד כִּיּוּרֵי דְּהִיּוּס
 הָבֵא לֵב לֵב לֵב לֵב
 עִזּוֹר לֵב יִרְיָה, וְהָיָה
 לֵב לֵב מִי מִי מִי מִי

הכותב לאשתו פרק תשיעי כתובות

לך חפץ זה: יש לו עליו (6).
 ורב סבר אם מסה
 בנן ולא עשו חזק לדבריהן
 מנה שלא יאכל פירות: ורב

ספר. אפי' תנאי הפירות נמי צעל
החכמים עשו חזק בדבריהם כשל
חזרה וכו' הירושא שריה על חזרה:
כטעמיה וכו' ילכמיס אוא.
סבירא ליה לרב כטעמיה דרב
שענון דמחנה על של חזרה מנא
בטל וכו' הלכמיס דלם מחה ירשנה:
יחזיר לבני דמס' יובל: יובל: וינסו
לנלסם ח' דמס'. קס"ד יחזיר להם
בדמס קליס: אמאי יחזיר. ירשנה
אזנה חזרת ביובל כדאמר' בכזרות
דמס' (ג): משום אנס משפחה. גנאי
הוא להם שיהיו חזרים נקברים עמם
והם יקברו בקבורת אחרים: דמי קבר
אסמו. שחיב הוא בקבורתה:
כדנסינ. לוקח בית חתונה מחזרו
דכרמו: וקוברים אורו בעל מחרו
של לוקח: אלא לא גרסי'. ברתנ'
ינמו לנולש שבין. גמלמל מפש
מאי אינו. ואף על גב דל משתעבדי
דמטלטלי דיתמי לא צלל חוב ולא
ללכמיה הכא דלאו ברשותיהו מנחי
סבירא לרבי טרפון דמזילין מיד
הלואה או מיד מי שפקדון אללו
וטמנין לבעל חוב ולכמיה שמתחיב
בזמן הממ מחיים: ינמו ליורשים.
ולא מהניא חפסיה: שכולן לייבין
שכונס. דתמן פיריקיוס הכא ליפרע
מנכסי יתומים ולא יפרע אלם כשנויה
וכל מלך נכסו אלא נשכרי אלא רשות
בהם ואין אנו יודעין אם יש להם
עליו כלום הלכך משמת הממ וכו'
בזמן היירשון קדשותן לא יל פקודס
בזמן וכו'. קדמו יורשין: וכו' ואין
מוזילין מידס דמטלטלי דיתמי לא
משתעבדי לנ"ח ולכמיה קדס אחד
מחן האשה או המלוה וכו' הוא דר'
טרפון אימ ליה חפסיה ללחמ' מיה
מיהא: וכסא אשה יתר על כסוכה:
אזנה קדמה ותפסה ויש יתר מן
הכוכיה או קדס בעל חוב ותפסו מן
בזמן יתר על חובי: המוסר ינמו
לנולש שבין. זה צעל השטר שדו
על התחמיה ואם יבואו ליד היתומים
חוב לא יוציא מהם לא אשה ולא צעל
סב: בנ' לנולש ינינס. ואזנה
קיימת צעל דמחקר' גביינא ומשי'
אמר רבי טרפון דלא מנחי ברשותא
דיתמי: אלם פקדון דאזיסי כשניסי
אימא כו'. דכל היכל דאזיסי ברשותא
דיתמי: ואזי' איהי: דלכר' כדכריס. למי
ששטרו מחזירי שלא יוכל לטרדף
לקחות הקדומים לו: לכוכנס אשה.
אזנה קרייה חוב שאין דרכה לחזר
הארץ נכסי מוסר ובלקש יכין יש לו
דקדקע: משום ינינס. שימלא האנשים
חן צעיי הנשים ויהיו נשאות לכן
שלא תחלגנה להספיד כחובנין: וסוא
כוכנס. והדבר כשר והגון ליעשות כן:
בכורו נמי יורשישין חו. וכו' דטעמא
דר' עקיבא משום דלא נשכנו הוא
דמי תפסי נמי אמאי וכו' הרי וכו' קד'
יורשים משעת מיתה ונכסי דיתמי קל'
תפסי: ואזי' דאמר' י' טרפון מוסר

תפסי: ואידי דאמר ר' ערסון מוסר.

וסבר רב תנאו קיים והא ^אאיתמר האומר לחבירו על מנת שאין לך עלי אונאה ^באמר יש לו עליו אונאה ושמאל אמר אין לו עליו אונאה אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ולא מטעמיה דרבן שמעון בן גמליאל סבר מתה ^גאמר יירשנה ורב סבר מתה לא ^דאמר יירשנה האי מטעמיה ולא כהילכתיה הוא אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר אם מתה ^האמר יירשנה ולא מטעמיה דאילו רבן שמעון בן גמליאל סבר דאורייתא תנאו בטל הא בדרבנן תנאו קיים ורב סבר אפילו בדרבנן תנאו בטל לא מטעמיה וכהילכתיה הוא ורב מוסיף הוא אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר אם מתה ^ואמר יירשנה ולא מטעמיה דאילו רבן שמעון בן גמליאל סבר ^זירושת הבעל דאורייתא וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ורב סבר ירושת הבעל דרבנן ^חוחכמים עשו חיוב לדבריהם כשל תורה ורב סבר ירושת הבעל דרבנן והתנן ^טרבי יוחנן בן ברוקא אומר הירש את אשתו יחירי לכוני משפחה וינכה להן מן הדמים והוינן בה מאי קסבר אי קסבר ירושת הבעל דאורייתא אמאי יחירי ואי דרבנן דמים מאי עבידתיהו ואמר רב לעולם קסבר ירושת הבעל דאורייתא וכגון שהורישתו אשתו בית הקברות ^ימשום פגם משפחה אמור רבנן לישקול דמי וליהדר ומאי ינכה להן מן הדמים דמי קבר אשתו כרתנאי ^{יא}המוכר קברו ודרך קברו מעמדו ומקום הסדיד באין בני משפחה וקוברין אותו בעל כרחו משום פגם משפחה ורב למעמיה דרבי יוחנן בן ברוקא קאמר וליה לא סבירא ליה: **מתני'** מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים רבי טרפן אומר יתנו לכושל שבתן ^{יב}עקיבא אומר אין מרחמין בדין ^{יג}אלא יתנו ליורשין שכולם צריכין שבעוה ואין הורשין צריכין שבעוה הניח פירות תלושין מן הקרקע יכל הקודם בהן וזה בהן זכתה אשה יותר מכתובתה ובעל חוב יותר על חובו המותר ^{יד}רבי טרפן אומר יתנו לכושל שבתן רבי עקיבא אומר אין מרחמין בדין ^{יז}אלא יתנו ליורשין שכולם צריכין שבעוה ואין הורשין צריכין שבעוה: **גמ'** למה לי למיתני מלוה למה לי למיתני פקדון צריכא דאי תנא מלוה בהא קאמר רבי טרפן משום דמלוה להצנאה

ניתנה אבל פקדון דאיתיה בעיניה אימא
תנא הא בהא קאמר רבי עקיבא אבל
צריכא: מאי לכושל רבי יוסי ברבי חנינא
יוחנן אמר לכתובת אשה "משום" חייא
שבראיה והוא כשר רבי אלעזר אומר לכה
פירות התלושין: ורבי עקיבא מאי איריא
אין הכי נמי ואיירי דאמר רבי טרפון

דער ליה איזו נמי במאי דאירן ביה ולעולם זבולכו נמי א

פד.

[illegible]

תוספות רי"ד (המשך)

והינא אשה וכי"א ויורשין
והינא לו מלוא ו
מקדון ב"ר אחריש ר"ט
אמר יתנן לכושל שבחן
ר"ע אומר אין מחמין
בין אלא יתנו ללורשין
שמלן צריכין שבעה ואין
הורשין צריכין שבעה
הינא פירות תלושין מן
הקרקע כל הקדוש בתן
זכה בהן וזכה אשה יותר
על כתובתה ובית ר"ט
יתר על חובו המותר ר"ט
אמר יתנן לכושל שבחן
ר"ע אומר אין מחמין
בין אלא יתנן ללורשין
שמלן צריכין שבעה ואין
הורשין צריכין שבעה.

ימי מלכות של
 משפחתי להצטרף אלי
 ואולי את כל הרוסים
 לא היו גויים מה
 אלא בעצמם מכובד שאין
 השתתף ואלה היו
 אחריהם (כן קראתי וזה
 מילום לא מקדקו יד אחת
 וזה אחרי חלוקת ארץ
 ישראל. לפי שכן
 שכן. י לפי שכן
 ודע כי ארץ ארץ מחסך
 לא בעבר שיהיה
 אחרי כל הבית הירוק
 כיום שכן שכלל ארץ
 שבעה אחרי שכן ותי
 לא שבעצ אף וכן
 לגבול ארץ הירושין וכן
 כי שמינסים וכן
 מעבך חקל וכן לה
 ארצותיה שרבותיהן
 ובעלי ויהיה (אין
 שכן אחי חקל לה
 מידן. אנה ונה
 חלוקין קסבר ודע
 שלא נכנסו לה ירושין
 וכן בעצמם וזה אנה
 והנה וארץ ויתר
 ארצה וכן יחשב
 ודע כי ארץ חקל לירושין.
 אלא יחשב שכן
 אחרת כירוב.
 אחרת כירוב.

מִן הַלְקוּחוֹת וְהוּא בָּרִיךְ
וְרַבִּי אִמֵּר כְּחֵית אֵשֶׁה
מִשּׁוֹם חֵינָה וְרֵבִי הוֹסֵס
שֶׁאֵין דְּרֹכָה לְהוֹרֹת אֲחֵר
הַלְקוּחוֹת: וּמִקְשָׁה וְרַבִּי
מֵאִיר מֵתָר כִּלְהוֹ נָמִי
דִּירָשָׁה הוּא בִּין אֲמֵר
רַבִּי נָסִיף בְּחֻקֹּת יוֹרֵשֵׁן
קִימִי כֹל מִשֶּׁשְׁתִּשּׁוּ
שֶׁלֹּא בְּדִין תִּפְשׁוּ דָּכֵל
הוּא דְקִימִי הוּא יוֹרֵשֵׁן
נֶאֱמָא לֹא פְלִיג אֵלָא
בְּמִתָּר כִּלְהוֹר. וּמִסְדֹּר
אֲהִי וְאִידִיד דֹּאמֵר רַבִּי
מִתָּר אִמֵּר אִיהוּ נָמִי מִתָּר
רַבִּי כֹהָ שֶׁאִמֵּר רַבִּי עֲנִי
פִּי אֵבֶל לְרִידִיָּה לֵב
לֵיָּה בִין מִתָּר לֵבֵל

ה דאפילו חסם מסקינן ליה מיניה:
ור"ע

זר"ע